

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXIII. évfolyam • 5. szám • 2024. május

www.csurgo.hu csurgoeskorneyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
4. OLDAL

Hadik Magda szobrász-
művészre emlékezve

AKTUÁLIS
5. OLDAL

A szabadulóbódé
ismét úton

AKTUÁLIS
10. OLDAL

Egészségügyi ellátás komplex fejlesztése Csurgón

Flórián nap Csurgón

2. OLDAL

„Istennek dicsőség, egymásnak segítség”
150 éves a Csurgói Önkéntes Tűzoltóság

AKTUÁLIS
6. OLDAL

Magyar Hősök Emlékünnepé

AKTUÁLIS
8. OLDAL

Flórián nap Csurgón

A Szent Flórián szobor koszorúzása

A május 2-i tűzoltókiállítás megnyitóját követően, másnap folytatódott a 150 éves Csurgói Önkéntes Tűzoltóság és a 125 éves Somogy Vármegyei Tűzoltószövetség megünneplése. A Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság és a Somogy Vármegyei Tűzoltószövetség ugyanis május 3-án Csurgón tartotta meg ünnepi állománygyűlésüket.

A nagyszabású ünnepség

emléktábla avatással kezdődött a Baksay utcai tűzoltóságon. Szent Flórián szobrának koszorúzását követően a Kaposvár Helyőrségi Zenekar vezetésével vonultak át a vendégek a Csokonai Községi Házba.

Az állománygyűlésen Füstös János, Csurgó Város polgármestere köszöntötte a jelenlevőket, majd Németh Balázs tű. alezredes, a Nagyatádi Hiva-

tásos Tűzoltó-parancsnokság parancsnoka tartott beszédet. Ezt követően – a Pálóczi Horváth Ádám Református Alapfokú Művészeti Iskola Társastánc csoportjának és a San Dance Stúdió táncosainak műsorszámai között – került sor az elismerések átadására.

Krám István tű. ezredes, a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatója Szent Flórián plakettet,

Dobson Tibor tű. vezérőrnagy, a Magyar Tűzoltó Szövetség elnöke pedig ajándéktárgyat adományozott a Reményi Samu Tűzoltó Egyesületnek fennállása 150. évfordulója alkalmából.

Ugyanezen alkalomból a Reményi Samu Tűzoltó Egyesület és a csurgói Önkormányzati Tűzoltóság tagjai szolgálati emlékérmeket és tárgyjutalmakat vehettek át: 10 éves szolgálatért Gróf József és Horváth Bence, 15 éves szolgálatért Huszics Levente és

Az emléktábla leleplezése

Benedek György és Gróf Józsefné az ajándék gobelin képpel

Fehér Attila veszi át elismerését Füstös János polgármestertől és Heizler György nyá. tű. ezredestől

Kovács András, 20 éves szolgálatért Fehér Attila és Vucskics Imre, 25 éves szolgálatért Balogh Attila, Kósa Zoltán és Varga Ferenc, valamint több évtizedes szolgálatért Juhász Imre, Dömötör János, Hottó József, Kozma László János, Csordás János, Pápa Zoltán, Márfi János, Balogh Tamás, Csapó Gyula és Csapó József.

Elismerő oklevelet és tárgyjutalmat vehetett át Benedek György, Borovics Gábor, Horváth Gábor, Persek Gergely, Sznopke Zoltán és Melhardt Dávid, illetve elismerő oklevélben részesült Benedek Dóra és Vargáné Vörös Edit.

A Somogy Vármegyei Tű-

oltószövetség Reményi Samu díjat adományozott Benedek György, a Reményi Samu Tűoltó Egyesület elnöke részére.

A csurgói tűoltók munkájának elismerése mellett sor került a somogyi tűoltók elismerésére is, valamint Szent Flórián plakettet vehetett át megalakulása 125. évfordulója alkalmából a Somogy Vármegyei Tűoltószövetség.

Benedek György, a Reményi Samu Tűoltó Egyesület elnöke emléklappal és ajándékkal köszönte meg Krám István tű. ezredesnek, a Somogy Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság igazgatójának, Heizler György nyá. tű. ezre-

Füstös János polgármester átveszi az emléklapot Benedek Györgytől

desnek, a Somogy Vármegyei Tűoltószövetség elnökének és Füstös Jánosnak, Csurgó Város polgármesterének a támogatását. Benedek György vette át a csurgói tűoltók nevében Gróf Józsefné ajándékát, aki a Csurgói Önkéntes Tűoltóegylet eredeti zászlajának részletét készítette el gobelinként.

Az elismerések utáni fogadást követően – ahol Bíró Norbert a Somogy Vármegyei Közgyűlés elnöke mondott pohárköszöntőt – m a vendégek megtekintették a Helytörténeti Gyűjteményben a Csurgói Önkéntes Tűoltóság 150 évét bemutató kiállítást. Mindezen közben a Somogy Vármegyei

Katasztrófavédelmi Igazgatóság munkatársai tűzvédelmi foglalkozást tartottak a gyerekeknek a Csonkai Községi Házban, illetve a Községi Ház előtt tűoltóautót lehetett közelebbről megtekinteni a csurgói Önkormányzati Tűoltóságnak köszönhetően. Az ünnepség ideje alatt megtekinthető volt a vörsi Tűoltó Múzeumban található eredeti Reményi Samu festmény, amelyet Deák Tamás polgármester hozott el erre a napra.

PETLÁNOVICS ESZTER

Közvilágítási hiba bejelentési lehetősége

Tájékoztatjuk a Tisztelt lakosságot, hogy városunkban is lehetőség van a közvilágítási hibák lakossági bejelentésére a KOVIKA Közvilágítási hibabejelentő portálon, melynek elérhetősége:

<https://kozvilhiba.hu>

Kérjük, hogy aki a környezetében közvilágítási hibát tapasztal, éljen a lehetőséggel, vagy jelentse azt a

82/471-388 telefon 147 –es mellékén.

Köszönjük!

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal
Beruházási és Műszaki Iroda
8840. Csurgó, Széchenyi tér 2.
Telefon: 471-388
Fax: 471-095

„Nem véletlen, hogy megszülettél, hogy pont oda helyeztettél, ahol vagy.”

Hadik Magda szobrászművészre emlékezve

Hoyerswerdában 1983-ban
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1421)

Hadik Magda szavai méltán lehetnek igazak, hiszen Csurgó szegényebb lenne egy kivételes asszony és zseniális szobrászművész hagyatékával, ha a férje révén nem kerül a városba. Az idén 110 évvel ezelőtt született és 20 évvel ezelőtt elhunyt művésznőre emlékezünk.

1914. május 31-én született Ó-Pécskán (ma Románia), de a születési anyakönyvi kivonatába június elseje került. Állomásfőnök édesapját többször áthelyezték, végül a gyerekkorát Makón töltötte. Édesapja korai halála miatt édesanyjára és a nagyszülőkre maradt a gyerekek nevelése. A makói Csanád Vezér Reálgymnáziumban érettségizett, itt ismerte meg későbbi férjét, a gyakorló tanárként dolgozó Bódi Ferencet*. Súlyos csonttuberkulózisa miatt sokáig gipszágyban feküdt, kétséges volt a felépülése. Bódi Ferenc az ő betegágya mellett írta meg diplomamunkáját és gyakran felolvasott neki a kedvenc költőtől. Felgyógyulása után, 1938. július 9-én kötöttek házasságot, Bódi Ferenc ekkor már a csurgói Református Gimnázium tanáraként dolgozott. Először tanári lakásba költöztek, amit a fiatalasszony édesanyja rendeztetett be a fiataloknak. Magdának, elmondása szerint, semmi más dolga nem volt, csak az öröm és a boldogság.

„A férjem azonnal mutatni akarta Csurgót, természetesen én is szívesen mentem és ismerkedtem, megcsodáltam a geszte-

nyefasornak szinte templomszerű összehajlását, öregek voltak már és alatta békét nyújtó padok. Aztán balra betértünk a gimnázium parkjába az út mellett ahogy mentünk, végig-végig gondosan ápolt virágok voltak. Szembe az iskola nagykapuja mellett két oldalon két ősi fasor, minthogyha vigyáznának az iskolára és jeleznék a múltnak a jelentőségét, mert hiszen akkor ültették, amikor az iskolát felépítették. Majdnem a tetőig értek, akkor még földszintes volt az iskola. Körbementünk a parkban, csodáltam azt a hangulatot, azokat a gyönyörű fákat, mint-mind a múltból beszélt.”

(Hadik Magda Csurgóról)

A férjével a Festetics-kapunál
(CSVHGY Fotótára_ILTSZ_1329)

A boldog házasségeket a II. világháború kitörése szakította meg. Magdáékhoz először egy német tiszt költözött be. Valószínűleg sejtelve sem volt, hogy a házaspár az ágya alatt rejtegeti a református gimnázium értékes dokumentumait. A bolgárok bevonulásával bolgár katonák foglalták el ideiglenesen a lakásukat.

Magda szobrász karrierje nagyon egyedi módon indult el. Macskájuk ugyanis beszorult a cserépkályhába, és ahhoz, hogy kiszedjék onnan, szét kellett bontani. Az összerakás folyamán találkozott először az agyaggal, mint megformázható anyag-

gal. Némi segítséggel elkezdett alakokat mintázni, és miután férjét 1947-ben Budapestre rendelték dolgozni, felvételizett a Képzőművészeti Főiskolára. Elmondása szerint sok nehézségen kellett keresztülmennie, hogy elvégezze az iskolát. Pedig tanárai között olyan nevek szerepelnek, mint Pátzay Pál, Barcsai Jenő és Ferenczy Béni. 1953-ban diplomázott le, de karrierje csak az 1970-es években indult be.

Tanulmányúton járt Bécsben, Prágában, Párizsban, Berlinben, Moszkvában. Dolgozott a frunzei (Kirgizisztán fővárosa, mai elnevezése Biskek) és a hoyerswerdai (Németország, Szászország tartomány) művésztelepeken. Kiállításai voltak Makón, Budapesten, Sárospatakon, Nyíregyházán, Hódmezővásárhelyen, Csurgón. 2003-ban Csurgó Város díszpolgárává avatták, ekkor nyílt meg hosszú időn át látható kiállítása is.

Csurgón az 1940-es években
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1409)

Férjével gyakran látogattak Makóra és Csurgóra is, és amíg Magda különféle művésztelepeken alkotott, tanulmányúton járt, illetve kiállításokat szervezett, addig Bódi Ferenc történelmet tanított. Magda az elvesztését követően egyedül maradt a műteremlakásban. Idős kora ellenére irigylésre méltó energiával és tenni aka-

rással rendelkezett.

„Hiszek a szépben, jóban, hiszek az életben, célszerűségében s hiszek az emberben. Művészi hitvallásom tehát: minél jobban, szebben megmutatni az örömet, bánatot, küzdelmet – egyszóval mindazt, ami kö-

Alkotás közben
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1353)

rülvesz; azaz az életet megfelelő kifejező formában... Hogy ez ideig sikerült-e? Vagy sikerül-e? Nem tudom, de hiszem, hogy célmomat tekintve nem élek hiába.”

(Hadik Magda, 1982)

Szobrokat tervezett és kazettákra mondta élete történetét. Eldöntötte mely alkotásait hagyja a makói és a csurgói mú-

Makón 2002-ben
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1351)

zeumokra. A két helyszínre, amely meghatározó volt az életében, és ahová biztosan nem véletlen helyeztetett. 2004. május 2-án hunyt el Budapesten.

Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye a makói József Attila Múzeummal és magánszemélyekkel közösen 2018-ban rendezett alkotásaiból emlékkiállítást a Történelmi Parkban. Idén júniusban a makói múzeumban nyílik időszaki tárlat a makói, a csurgói és a családnál őrzött anyagból, ahol a művészetet kedvelők megismerkedhetnek munkáival.

* Hadik Magda életének párja, Dr. Bódi Ferenc 1909. november 28-án született Makón. Szegeden a Ferencz József Tudományegyetemen végzett, és Bécsben tanult német nyelvet. Hazatérve először Nagykőrösön, majd Makón tanított. A csurgói Református Gimnáziumban tanított 1936 és 1947 között, majd Budapestre került. Nyugdíjazásáig az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumának volt a történelemtanára. Utána is bejárt helyettesíteni, és tudományos munkáin dolgozott. 1993. február 5-én, nyolcvannégy évesen felesége karjaiban hunyt el.

PETLÁNOVICS ESZTER

FELHASZNÁLT IRODALOM:
HADIK MAGDA. CSVHGY ADATTÁRA.

A szabadulóbódé ismét úton

A tavalyi nagy sikerre való tekintettel idén újra útnak indítottuk a szabadulóbódét. Szent György napja alkalmából a múzeum udvarán volt kipróbálható A boszorkány kunyhója, aztán a májusi Családi nap volt a következő program, ahová kivittük. A Csurgói Önkéntes Tűzoltóság 150 évét bemutató kiállításához kapcsolódva itt először volt kipróbálható a Tűz(z) ki! elnevezésű szabadulójáték, amely a tűzvédelmi feladatokat helyezte előtérbe – a Csuszafesztiválon találkozhattok vele megint. A somogyicsói falunapon a régi nagy kedvenc, a Szabadulókonyha várta a kikapcsolódni vágyókat. A további helyszínekért figyeljétek a plakátjainkat!

Továbbra is köszönjük a Sótanyi Sportcsarnok Kft. és a Városgazdálkodási Kft. munkatársainak a segítségét!

PETLÁNOVICS ESZTER

Makón 2002-ben
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1351)

Makón 2002-ben
(CSVHGY Fotótára ILTSZ_1351)

„Istennek dicsőség, egymásnak segítség” 150 éves a Csurgói Önkéntes Tűzoltóság

Benedek György és Füstös János polgármester a Reményi Samu festmény átadásakor

Idén, ahogy már a márciusi cikkben megjelent, igazán különleges évfordulót ünnepel a város: 150 éves a Csurgói Önkéntes Tűzoltóság. Másfél évszázaddal ezelőtt Reményi Samu, későbbi főparancsnok vetette fel egy önkéntes tűzoltóegylet alapításának gondolatát. A gondolat tetteket szült és 1874 márciusában megalakult a Csurgói Önkéntes Tűzoltóegylet. Huszonöt évvel később szintén Reményi Samu, ekkor már ténylegesen főparancsnokként Csurgón alapította meg a Somogy Vármegyei Tűzoltószövetséget.

Az eltelt 150 esztendő történeti kiállítás idézi meg a Helytörténeti Gyűjteményben. A május 2-án tartott megnyitón ma is szolgálatot teljesítő, illetve már nyugállományú tűzoltók, leszármazottak és számos érdeklődő vett részt.

Füstös János, Csurgó Város polgármestere megnyitóbeszédében nem csak a kezdetekről és a tűzoltóanyag mű-

zeumba kerüléséről beszélt, hanem kihangsúlyozta az összefogás erejét is. Az „Istennek dicsőség, egymásnak segítség” jelmondat ugyanis nem csak egy mondat, hanem a megalapítástól kezdve jellemezte

a csurgói önkéntes tűzoltók szellemiségét, célkitűzését. Reményi Samu főparancsnok nélkül mindez nem valósulhatott volna meg, hiszen őhöz kötődik nem csak a csurgói, de a megyei szövetség létrejötte

is. Ezt jelképezendő, meglepetéssel is szolgált: Benedek György, a Reményi Samu Tűzoltó Egyesület elnöke vehette át a csurgói önkéntes tűzoltóknak adományozott Reményi Samu festményt. A festmény eredetije – és egyben az egyetlen fennmaradt Reményi Samu ábrázolás – Vörsön, a Tűzoltó Múzeumban tekinthető meg. A most ajándékozott festményt Pákozdy Ilona csurgói festőművész készítette az eredeti alapján és a kiállítás időtartama alatt megtekinthető a múzeumban.

Benedek György, a Reményi Samu Tűzoltó Egyesület elnöke az alapítóról, Reményi Samuról beszélt, aki a parancsnoksága 45 éve alatt folyamatosan modernizált, oktatott és szervezett. Példát mutatott áldozatvállalásból, emberségből és hitből. Olyan embereket vett maga mellé, akik ugyanezeket az elveket vallották. Közösséget teremtett, amelyek révén fennmaradhatott és fejlődhetett az önkéntes tűzoltóság Csurgón, s hangsúlyozta, hogy

A Reményi Samu festmény elfoglalta ideiglenes helyét a kiállításban

enélkül ma sem működhet. Beszéde végén emléklappal köszönte meg a Helytörténeti Gyűjteménynek és Petlánovics Eszternek az egyesület fennmaradt emlékeinek felkutatásában és megőrzésében nyújtott segítséget és támogatást.

A kiállítás a teljesség igénye nélkül, a kezdetektől 2024. május 3-ig mutatja be a csurgói önkéntes tűzoltóság történetét. Készítésekor a cél az volt, hogy ne csak a száraz adatok legyenek bemutatva, hanem mindazok a személyek is, akik

nélkül az egyesület nem működhetett volna. Csurgón – az anyakönyvek alapján – szinte nincs olyan család, aki ne kötődött volna valamilyen módon a tűzoltóegylethez. Tiszteletbeli, pártoló vagy működő tagokként, netán házasúrnaként, családtagként. Volt, aki csupán pár évig szolgált, s volt olyan is, aki súlyos sérüléseket szenvedett el egy-egy tűz oltásakor. Volt, akit úgymond köteleztek arra, hogy elvállalja az elnöki tisztelet, s volt olyan, aki erején felül dolgozott, hogy tűzvédelemre

oktassa a fiatalokat.

A tárlat több száz tárgyon keresztül mutatja be a tűzoltók munkáját. Az alapját az 1969-ben bekerült anyag jelenti, ám az év elején meghirdetett felhívásunkra szerencsére nagyon sokan jelentkeztek és még a mai napig is kapunk tárgyakat, iratokat, fotókat. Ezúton köszönöm meg még egyszer Benedek György, Nagy János és Szabó Balázs segítségét és támogatását! Külön köszönet illeti a Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Városi Múzeum, a Cso-

konai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium Nagykönyvtára, a vörsi Tűzoltó Múzeum és a Csonkai Községi Ház munkatársainak segítségét, valamint hálásak vagyunk mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak a kiállítás elkészültéhez!

A kiállítás 2024. augusztus 30-ig tekinthető meg!

PETLÁNOVICS ESZTER

Kinyíltak a rózsák

Már elhalkultak a tarlózenék,
kövér füvek között hajladozik a szél.
Fenyőrigó ugrándozik a földön,
giliszta bánja hogy előbújt...
Ezernyi virágillat torlódik
a tavasz áradó folyóján,
s rian a verőfényes messzi tájon.

„Elzsoltárólta” a tavasz a téli álmat,
szerelem tölt be minden sarkot.
Az lett, ami mindig is szeretett volna lenni,
egy íge, egy ígéret, egy akarás,
lenni akarás – élni akarás!
Az égen a béke szívárványa lenni!
A földön gyermeknek lenni,

és ha felnősz, bölcsőbbnek látszol,
ha igazán örülnél, felnőttként:
mint gyermek, a gyermekkel játszol.
Ez marad majd meg, jó emlékként,
az utolsó tánc, miről majd lekér,
a vőfény a legsötétebb éjen,
fehér ruhában, fényesen jó el.

Mezei virágok, mezei szépek,
sohasem panaszojlatok fel,
hogy rövid az élet.
Az élet minden mozdulata készül,
az élet minden mozdulatra emlékszik,
a mező kivirágzik, zöldell,
odafordul ahol a nap, táncol a fényvel.

Kinyíltak a rózsák és pünkösdirózsák,
kisirigó tanul röpködni a fészkek körül,
idetévedt lánycica lesi a fiókat,
a kis rigó, a kis rigó, már nem repül.
Csak játszani akart a kölyök perzsa...
A rigó mama kereste, sokáig a kicsit,
csiripelése minden hangja,
rozsdás szeptet vert szívembe, csak voltam,
mint gyenge fény, a lebukó napban.

Büki Imre

Magyar Hősök Emlékünnep - 2024. május 24.

„Ti hősök! Szétszórt sírjaitok előtt a vándor néma hódolattal fog megállni.

Ti hűségesekek! Kik véres harcban estetek el, nevetek a nemzet szívébe bevésődött és átöröklődik nemzedékről nemzedékre hősi vitézségtek híre; ne-veketek pedig kegyeletos hálával fogják említeni.” – Olvashatjuk az első világháború és a somogyi 44. gyalogezred történetét megörökítő könyv előszavában.

Tisztelt Emlékezésre Egybegyűltek!

Az első világháborúban elesett hősök nemzet szívébe bevésődött emlékezetének őrzésére Európában az Osztrák-Magyar Monarchia volt az első, amely már 1917-ben törvénybe iktatta a hősökről való megemlékezést.

Idézet a leiratból:

„A hősök emlékét kegyelettel megörökíteni elismerés, mellyel a nemzet tartozik fiai iránt, akik kötelességüket teljesítve legdrágább kincsüket, életüket áldozták a „Hazáért”

Egy másik törvény, az 1924-ben kelt 14. törvénycikk május utolsó vasárnapjában határozta meg a Hősök Napjának ünnepét.

A második világháború után, a kommunizmus évtizedeiben ugyan az ünnepet eltörölték, de a rendszerváltás felkarolta, és a 2001. évi 63. törvény egységbe szerkesztett megfogalmazásával újra visszahozta a Magyar Hősök Emlékünnepét méltóság teljes nemzeti emléknapjainak sorába.

Tisztelt Jelenlévők!

Ezért állunk itt ma, ezen hősi emlékműnél, hogy a Magyar Hősök Emlékünnepén közösen, magyarságtudatunk egységével emlékezzünk országunk és egész nemzetünk azon hőseire, akik a haza és népük iránti szeretetből életüket adták családjukért, nemzetükért, hazájukért. Akik közül sokaknak még az sem adatott meg, hogy magyar földben nyugodjanak.

Ezen a napon kell, hogy emlékezzünk azokra az elhunytakra is kiknél fegyver soha nem volt, de eszmei vagy faji hovatartozásuk miatt elhurcolással, deportálással váltak a háborúk következményeinek életüket adó áldozataivá.

A nemzet gyászán túl, a magyarságunkon belül az egyes településeinknek és családjainknak is vannak saját áldozatai és hősei. Csurgón hőseink áldozatvállalását több emlékhely is őrzi.

A mellettünk lévő, eredetileg I. világháborús hősi emlékművet 1923. november 11-én avatták fel, melyre aztán később a II. világháborús katonai és civil áldozatainak nevei is felkerültek.

A Csurgóval egybeépült Alsóközség 1934. július 22-én szentelte fel az alsóki és csurgósarkadi hősi halottak nevét hordozó obeliszket.

Iskoláink belső falain is láthatunk emléktáblákat az egykori tanárok és diákok neveinek felsorolásával.

A központi temetőben 14 Csurgón elhunyt hős katona pihen egymás mellett, de Csurgó mindegyik temetőjében találunk hősi hallottak sírhelyét jelző, vagy az idegen földben nyugvóknak csak a nevét említő sírköveket.

Kedves gyászukat hordozó családtagok!

Nevek. Nevek. Nevek. Emlékoszloponkon, sírköveken, néha csak a halotti anyakönyvekben, de a férjet, édesapát, nagyapát máig gyászoló családokban a nevek már arcokká válnak.

A valódi áldozat megértést, és a hős szó mögé az emberi arc meglátását is a fényképek segítik leginkább. Éppen ezért fontos, hogy őrizzük, tartsuk és mutassuk is meg a még fellelhető fényképeken, azokat, akiket már csak talán életük utolsó fotójáról ismerhet gyermek, unoka, dédunoka, mert hiába várta őket otthon szerető család, közülük sokan élve már sohasem térhettek vissza szeretteikhez.

Köszönöm mindazoknak a családoknak,

akik előző kutatásaimhoz vagy a mostani alkalomhoz is közre adták családi fotóikat, melyek között láthatunk közös és egyéni katonai képeket, férjét harcban elvesztett özvegyasszonyt, a deportálásoknak áldozatul esett zsidó ügyvédet és egy családból 3 olyan fivért is, kik közül egyik sem tért vissza a nagy háború vérzivatarából

Tisztelt megemlékezők! Kedves Ifjúság!

A mai emlékünnep manak szóló elsődleges üzenete, feladata és kihívása az is, hogy a Hősök Emléknapjával járó történelmi ismereteket miként tudjuk átadni a felnövekvő nemzedéknek, hogy a patetikus szavakon túl is mivel lehet hozzájuk emberi közelségbe hozni az elmúlt idők eseményeit.

Ezért is köszönöm a gimnázium ifjúságának, hogy itt vannak, mert a mai napnak, az utódoknak, köztük kedves fiataloknak nektek szóló üzenete is van, mégpedig az, hogy, kutassátok, őrizzétek és vigyétek tovább a hősök tetteinek emlékezetét!

A magyar, 20. századi történelem két nagy háborúja összesen több mint 1,5 millió katonai és polgári áldozatot követelt. Szinte nincs olyan magyar család, aki ne veszített volna apát, férjet, gyermeket, testvért vagy rokont.

Éppen ezért menjetek haza és kérdezzetek! Szülőt, nagyszülőt. Forgassatok megsárgult lapokat, fényképeket. Emlékezzetek a családokat áldozataira, hőseire, mert a ti dolgotok lesz, hogy gyermekeiteknek is elmondjátok és tovább adjátok a családokat hőseinek történeteit, hogy fenntartsátok a családi és rajta keresztül a nemzeti emlékezetet is!

Amikor hőseinkről megemlékezünk, akkor bizony érdemes szembenézni azzal, hogy ez az emléknap csak egyfelől megemlékezés és tiszteletadás, másfelől pedig egy lehetőség és kötelesség, hogy a tanulságot levonjuk a történelemből, hiszen az elesett katona a történelem tükörképe a politikai döntéshozókkal szemben.

Napjainkban, 78 évvel az utolsó nagy világégés után azt hihetnénk, hogy az első és a második világháború borzalmai ráébresztették Európa népeit, hogy nem egymás ellen harcolni, hanem egymással összefogni kellene.

Azonban a szomszédból áthalló fegyverropogás, a naponta változó zűrzavaros politikai közlemények és a határon túli magyar testvéreink halálhírei hétről hétre félelemmel vegyes kétségekkel terhelik a mindennapjainkat.

Mélységes fájdalom ez, mikor is Európának a minél több kisgyermek születésének öröm híre helyett az élő katonából halott hős születésének híreit kell hallgatnia.

Tisztelt Honfitársaim!

Hősök nélkül nincs nemzet.

Történelmünk minden korszakát hőseink áldozatkészsége, vitézsége ragyogja be. Hősi halottainkra való emlékezés azonban nem gyászünnepe, nem halottak napja, hanem büszke, öntudatos kegyelet azok iránt, akik nemzetünk megváltásával biztosították maguknak az örök életet.

Ezért aztán a hősi áldozatok emléke nem sújthat le és nem félemlíthet meg bennünket! Ellenkezőleg! Gondoljunk arra, hogy ha ilyen bátor, hős, az utolsóig kitartó emberek áldozták életüket a haza

és egész Európa szabadságáért, akkor a jelenkor emberének is igyekezni kell megvédeni az egész nemzet közös értékeit, érdemesnek és méltónak kell lennünk hozzájuk! Így gondoljunk most azokra, akik sorsuk, életútjuk utolsó állomásaként elmerültek a halál szolgálatában, hogy egy nemzet lelkében feltámadjanak.

Köszönöm Önöknek, hogy fontosnak érezték a részvételt ezen a rendezvényen!

A Csicskár- várról

Nagyon régen, még a 70-es évek elején írtunk a szakkörössel egy levelet a Zenetudományi Intézetnek, vajon tudnak-e valamit a Csurgó várát megéneklő népdalról:

Meghalok Csurgóért, de nem a váráért

Hej nem a váráért, csak egyik utcáért

De nemcsak az egyik házáért.

Hej, ebben növekedett kedves galambomérem.

Hogyan, hogy nem, a levelet nem küldtük el, talán a cím eredménytelen keresgélése miatt.

A zeneértő közönség ismeri is a dalt. Amikor a Kossuth Rádió korábban népszerű *Ki nyer ma?* adását Csurgóról közvetítette, az első kérdés az volt, kinek az átdolgozásában vált ismertté. A helyes válasz: Bartók Béla.

Csurgónak volt vára, sőt nem is egy. A Mórincz Zsigmond utca végétől nem is messze, a Máriás patak fölött ott van a Várdomb, a csurgói fiatalság egykor kedvelt kiránduló helye. Kár, hogy a privatizációs buzgóság mára elérhetetlenné tette. Kisebberődítvény, inkább csak figyelési pont lehetett.

Csurgó Óvárosában, a későbbi uradalmi major helyén azonban egy udvarház, megerősített központ állt. Török Bálint birtoka volt, de amikor a férj 1541-ben az Egri csillagokban is megörökített módon fogságba került, két év múlva a feleség, Pemfflinger Katalin gyermekeivel, Bálinttal és Jánossal Csurgóra költözött, hogy itt „Magyarország legszebb virágoskertjében” vigasztalódhasson.

Zrínyi a várat elfoglalta, Katalin asszony két fiával Szigligeten húzta meg magát.

1552-ben kibékültek a felek. A csurgói vár és a város a hozzá tartozó uradalmakkal, a várban lévő ágyúkkal, fegyverekkel, hadiszerekkel Zrínyi tulajdonába kerültek. Zrínyi ekkorra már 1456-ban királyi adományként nyerte el Muraközt és benne Csáktornyát. Csurgónak azonban nem volt természetes védelme, a török portyázások rendszeresekké váltak a környéken.

Szatlóczi Gábor: A csurgói csata 1556-ban címmel szép előadást tartott 2019-ben a Csurgói Baksay Népfőiskolán. A török portyák egyike 1556. február 29-én fényes magyar győzelmet hozott. A törökök Belezna fosztogatása után Csurgó mellett vonultak vissza. Zrínyi Miklós és Tahi Tahi Ferenc katonái felvonultak ellenük, miközben a szintén szorongatott Kanizsáról Magyar Bálint és Csányi Ákos vezetésével felmentő sereg érkezett. A törökök a Máriás-patak és a Derhányi árok összefolyásánál (a mai vízművel szemben) kezdték meg az átkelést. A magyarok fényes sikert arattak, a törökök közül sokat levágtak, és foglyul ejtettek.

Bár a csata nem érintette a felső-csurgói várat, Zrínyi a török túlerő ismeretében többször kért segítséget a császártól. 1556 januárjában az országgyűlés egyik legfontosabb feladatának a várak megerősítését tartotta. Országos várépítési napszámot vettek ki. Ilyen országos segéllyel épült fel Zrínyi csurgói vára a mai Óváros déli részén.

Csurgó azonban 1566-ban, Szigetvár eleste után török kézre került, és csak 1690-ben szabadult fel. A Rákóczi-szabadság leverése után I. Lipót császár a többi magyarországi várral együtt 1701-ben leromboltatta. A köztudatban azonban megmaradt.

Rumy Károly 1812-ben kelt leírásában meg is örökítette: „A régi és az új város között még látszanak valamely nyomai a Zrínyi-féle várnak.”

Csánki Dezső híres monográfiája is említést tesz róla: Csicskár mező nevű határrészen állítólag a Csicskár-család várkastélya volt. A mostani Óvárosban a Csicskár-árok és a vasúti töltés között még jelenleg is láthatók halmok és kőfal-maradványok.

Adorján Miklós tanítóképző intézeti tanár 1884-ben vetette papírra: „1555-ben Ferdinánd királyi főherceg seregével itt megpihent, állomást tartott, bevárván a Babócsa sikertelen ostromlásáról visszatérő Czerotin vezért s vele egyesült. Az említett várkastély valaha Csicskár várának nevezetett. Ez a név most is annyira fennmaradt a köznép között, hogy a várhely nagyobb részét birtokló polgári család ma is Csicskár néven neveztetik.”

Héjas Pál tanár jóvoltából még a gimnáziumi levéltár is őrzi az emléküket. Az első beírás, illetőleg az első jelentkező tanuló felvétele 1792. április 2-án történt, „a neve a tanulónak Csicskár János, a Csurgón máig is élő, szorgalmas, vagyonos család sarja. Mellesleg megemlékezésre érdemes, hogy e családnak saját malma volt, s a nép ajkán máig is hallható a Csicskár-várról szóló monda, mely a mellette levő dombon lett volna.”

Csire István is megnevezi: „A Csicskár-féle telken a két árok összefolyása feletti egykori földvárból, „melynek vízfogó töltései ma is láthatók.”

Kezembem Csurgó egyik rendezési terve. Ezen az út két oldalán, a kanyar után kiemelten olvasható: Zrínyi-vár, ásatási terület.

Családi legenda szerint, Csicskár török volt. Beleszeretett a szomszéd falu (talán Porrog) bírójának szép lányába, és itt maradt. Az adatközlő szerint 1983-ban meghalt édesapját a helyi KTSZ-be még Csicskár-Varga Jánosnéval vették fel.

Sajtóközlemény

Egészségügyi ellátás komplex fejlesztése Csurgón

2024.04.30.

A TOP_PLUSZ-3.3.2-21-SO1-2022-00005 azonosító számú, „Egészségügyi ellátás komplex fejlesztése Csurgón” című projekt keretében a járóbeteg-szakellátó központ épületének kisebb belső átalakítása és bővítése valósul meg. A projekt a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében kerül megvalósításra 300 millió Ft vissza nem térítendő európai uniós támogatás segítségével.

A TOP_PLUSZ-3.3.2-21-SO1 „Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése” című felhívás keretében megvalósuló projekt a Csurgói Egészségügyi Centrum Szolgáltató Nonprofit Kft. – mint Kedvezményezett - 8840 Csurgó, Soltra Alajos utca 14. szám alatt található épületének bővítésére, fejlesztésére irányul.

Az épület földszinti részét, ahol a járóbeteg szakellátás működik, egy rendelővel, illetve a felette lévő emeleti részt egy konzultációs teremmel kívánjuk bővíteni, ennek érdekében a belső udvarban rendelkezésre álló szabad területen új kétszintes bővítés tervezett. A házi gyermekorvosi rendelők és a felnőtt háziorvosi rendelők bejárata elkülönítésre kerül, mivel jelenleg a gyermekek a felnőtt háziorvosi rendelők váróin keresztül tudják megközelíteni a mosdókat. Az elmúlt években kialakult vírushelyzethez igazodva szükségessé vált továbbá egy plusz helyiség a betegek elkülönítésére, tesztelésére. Kialakítunk egy-egy szélfogót, várót és az ehhez kapcsolódó mosdó-kézmósó helyiségeket is. A cél, hogy egy átrium-szerű telepítéssel egy olyan „zöld” udvart hozzunk létre, amelyhez nagy üvegfelületein keresztül természetes módon kapcsolódnak a várók terei. Fentiekben túl napelemes rendszer telepítése tervezett, illetve új kerékpártároló is kialakításra kerül. Az eszközbeszerzés tevékenység keretében orvostechnológiai és informatikai eszközök kerülnek beszerzésre.

A projekt megvalósítása hozzájárul az egészségügyi szolgáltatás színvonalának növeléséhez, az érintett dolgozók munkakörülményeinek javításához, működtetésük gazdaságossá tételéhez. Mindezekkel segíti a jelenlegi munkavállalók megtartását, a prevenciós tevékenységük fokozását. A remények szerint a diagnosztikai vizsgálatok szélesebb körben biztosított elérése javítja a lakosság általános egészségügyi állapotát, csökkenti majd a felnőttek gyermekeik betegsége miatt munkától távol töltött idejét, ezáltal a társadalmi-gazdasági aktivitás növekedni fog.

A projekt kivitelezési munkálatai megkezdődtek, a sajtónyilvános ünnepélyes nyitó rendezvény 2024. április 26-án megtartásra került.

A projekt tervezett befejezésének dátuma: 2025. első félévében.

További információ kérhető:

Kiss-Kuti Dóra

+36-82/571-230

Csurgó és Környéke

Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap

Megjelenik (2024./5. szám):
2024. május 24.

Lapzárta:
minden hónap 20-án!

ISSN 0864-8867

Kiadja:

IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.

Felelős kiadó:

Szabó Balázs - ügyvezető

Levél cím:

8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.

Telefon:

+36 30/480 2046

Email cím:

csurgo.es.kornyeke@gmail.com

Főszerkesztő: Szabó Balázs
Szerkesztők: Balogh Veronika,
Vargáné Hegedűs Magdolna

Elérhetőek Csurgón az alábbi helyeken:
egyházak, általános iskolák,
középiskolák, óvodák, Csokonai
Közösségi Ház, Városi Könyvtár,
Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!

Juttassa el hozzánk észrevételét,
osszon meg érdekeségeket, küld-
jön híreket!

Levél cím: 8840 Csurgó, Kossuth
L. u. 1.

Telefon: +36 30/480 2046

Email cím: csurgo.es.kornyeke@
gmail.com

A Csurgói Városi Szociális Intézmény
2024. évi

Tavaszi Programjai

2024. április 6. 18 óra Alsoki Idősek Klubja Jótékonyági Bál, Történelmi Park

2024 április 18. 10 óra Egészségügyi szűrések, Basakui Idősek Klubja
11 óra Egészségügyi szűrések, Alsoki Idősek Klubja

2024 április 25. Kerékpártúra Gyékényesre

2024 április 30. 11 óra Bográcsozás, Alsoki Idősek Klubja
14 óra Bográcsozás, Basakuti Idősek Klubja

2024 május 7. 11 óra Bűnmegelőzési Fórum, Alsoki Idősek Klubja
13 óra Bűnmegelőzési Fórum, Basakuti Idősek Klubja

2024. május 9. 14 óra Ismeretterjesztő előadás és gyaloglás:
"A fizikai aktivitás jótékony hatásai", Sótonyi László Sportcsarnok

2024. május 23. 14 óra Ismeretterjesztő előadás és gyaloglás:
"A mozgás, mint a mentális egészség védőfaktora", Sótonyi László Sportcsarnok

2024 június 6. Gyalogtúra a Zis-tó körül

2024 június 17.
10 óra Ellátott-jogi képviselő jogi tanácsadás, Basakuti Idősek Klubja
11 óra Ellátott-jogi képviselő jogi tanácsadás, Alsoki Idősek Klubja

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK !

*A programokkal kapcsolatos további információ és
jelentkezés a 82/471-093 vagy a 20/923-9960
telefonszámokon*

A változás jogát fenntartjuk!

PROGRAMOK

2024.05.31. PÉNTEK

HELYSZÍN Csokonai Közösségi Ház

11.00. „Színek és fények” Török Orsi
festménykiállítás megnyitó

HELYSZÍN Víztorony

17.45. Ünnepeles megnyitó
Szászfalvi László
országgyűlési képviselő
Füstös János polgármester

18.00. Elixir AJ - Zenés időutazás
Berkesné Szalai Ágnes és
Berkes Gyula előadásában

19.00. Power zenekar

20.30. Hydra zenekar

2024.06.01. SZOMBAT

A nap moderátorai - Horváth Erika és
R. Kárpáti Péter színész, műsorvezető

07.00. Főzőverseny
10.00. vendég Bede Róbert sztárséf

10.00. Gyórfi Pál az OMSZ szóvivőjének
egészségkonyhája - Látványfőzés

10.00. Mesebörönd Társulat mesejátéka
A molnár fia és a vizitündér

11.00. Zumba Ágival és a gyerekekkel

11.10. Eötvös József Sportiskolai Ált. Isk.
Ritmikus Gimnasztika csoportja

11.20. Swans Tánciskola

2024.05.31-06.01.

VÍZTORONY
CSURGÓ

Csuszafesztivál

12.00. Lakatos Dóri az Országos
Magyaróta Verseny győztese

12.30. Dézsenyi Zsófi a Dunakanyar
hangja - Retro összeállítás

13.00. Gyórfi Pállal beszélget
R. Kárpáti Péter és a közönség

13.30. Tratnyek Sára énekel

13.45. Lakics Balázs a Muzsika Tv sztárja

14.30. Főzőverseny eredményhirdetése
Füstös János polgármester

15.15. Pesti Művész Színház - Operett és
kabaréválogatás Nyertes Zsuzsával

16.00. Decsi Fivérek műsora

16.45. Zumba Ágival

17.00. Tóth Edu humorista

17.45. Pálóczi Horváth Ádám Ref. Műv.
Isk. Társastánc csoportja és a
San Dance Studio versenytáncosai

18.15. Fürjcskék Táncsoport

18.45. László Attila
Fonogram - díjas énekes

19.30. Vadrozsák Néptánccsoport -
Berde Mózes Unitárius
Gimnázium - Székelykeresztúr

20.00. Bradics Jácint a Dal döntőse

21.30. iSAT

22.00. Tűzijáték

22.15. Cooky a Rádió 1 lemezlovasa

KÍSÉRŐPROGRAMOK

2024.06.01. szombat

10.00. Szenior Örömtánc Találkozó

10.00. Tűzmelegelőzési foglalkozások

10.00-14.00. Ignác János -Tangóharmonika
10.00-18.00. Légvár

12.00-19.00. Termelői piac,
kézműves vásár

12.00-20.00. Városnéző Kisvonat

13.00-17.00. EÜ szűrőprogram,
állapotfelmérés EFI Iroda Csurgó

13.00-18.00. Kanizsai Oldtimer
Kerékpáros Szövetség

13.00-19.00. Katonai sátor

14.00. XI. Csurgói Kutyaszepeverseny

14.00-16.30. Dél-Somogyi Veterán
Túra megállója,

III. Csurgói Veteránautó Találkozó

14.00-18.00. Kézműves sátor

14.00-18.00. Íjászat
a Berzencei Turul Íjászklubbal

14.00-18.00. Tűz(z) ki! - szabadulóbódé
Helytörténeti Gyűjtemény

...
Kóstolj!

Felhívjuk a látogatók figyelmét, hogy a rendezvényen kép,
illetve videó- és hanganyag készül, amely
a rendezvényt szervező hivatalos csatornáin, közösségi felületein,
valamint a helyi televízióban kerül közzétételre.

A műsorváltoztatás jogát fenntartjuk!
www.csurgo.hu www.csuszafesztival.hu